

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Vår referanse: 13/00081-3
Arkivkode: 0
Saksbehandler: Frode Lindtvedt
Deres referanse:
Dato: 26.02.2013

Høringsuttalelse om endringer i kommuneloven og offentleglova (innbyggerinitiativ, revisors taushetsplikt, utsatt offentlighet)

Det vises til høringsbrev datert 26.11.2012. I høringsnotatet foreslår Kommunal- og regionaldepartementet enkelte endringer i kommuneloven § 39a (ordningen med innbyggerinitiativ), kommuneloven § 78 nr. 7 (revisors taushetsplikt) og offentleglova § 5 annet ledd (utsatt innsyn i uferdige revisjonsrapporter og tilsynsrapporter).

Innbyggerinitiativ

KS støtter forslaget om å endre overskriften i kommuneloven § 39a fra "innbyggerinitiativ" til "innbyggerforslag". KS deler departementets oppfatning av at navnet er mer i samsvar med hva ordningen faktisk går ut på, noe som også kan bidra til at denne medvirkningsordningen blir mest mulig kjent og tilgjengelig for innbyggerne.

KS er enig med departementet at lovteksten bør ta mer direkte stilling til *hvem* som skal kunne avvise innbyggerinitiativ som ikke fyller lovens vilkår. KS vil styrke innbyggerordningens legitimitet, og samtidig ta godt hensyn til kommunenes organisasjonsfrihet. KS slutter seg derfor til forslaget om myndigheten til å avvise innbyggerinitiativ legges til kommunestyret, men vil gi kommunestyret adgang til å delegerer denne myndigheten til annet folkevalgt organ.

En behandlingsmåte hvor alle avgjørelser om å avvise innbyggerinitiativ må treffes av kommunestyret *selv* kan medføre uhensiktsmessig bruk av tid og ressurser for kommunestyret, særlig dersom ordningen skulle bli mer kjent og tilgjengelig for innbyggerne. Behandlingsmåten bør være robust overfor økt omfang av innbyggerinitiativ/innbyggerforslag. Et pålegg om å legge beslutningen til et bestemt folkevalgt organ, griper også inn i kommunenes organisasjonsfrihet.

Innbyggerforslaget vil gis en demokratisk behandling også dersom kommunestyret velger å delegerer hele eller deler av myndigheten til annet folkevalgt organ. I tillegg legger behandlingsmåten til rette for at kommunestyret aktivt vurderer hvordan de vil forholde seg til ordningen med forslag fra innbyggerne, og beslutte behandlingsmåten ut fra lokale prioriteringer og lokale forhold.

Revisors taushetsplikt

Departementet foreslår å endre kommuneloven § 78 nr. 7, slik at revisors taushetsplikt skal følge av forvaltningsloven §§ 13 til 13 e. Departementet ber særskilt om høringsinstansenes syn på hvorvidt det av hensyn til den reviderte virksomheten er visse opplysninger som bør omfattes av revisors taushetsplikt utover forvaltningslovens regler.

KS mener at revisors taushetsplikt ikke bør være mer vidtgående enn hva det er et reelt og saklig behov for. I utgangspunktet bør revisor ikke være underlagt en strengere taushetsplikt enn det som etter forvaltningsloven § 13 gjelder generelt for offentlig ansatte.

Vi vil likevel ta opp spørsmålet om private revisorers strenge taushetsplikt etter revisorloven, som er om lag den samme som etter dagens kommunelov, også vil gjelde der en privat revisor/revisorfirma tar oppdrag for en kommune. Dersom revisorlovens regler skal gjelde, vil det være ulik taushetsplikt alt etter om man velger kommunal eller privat revisjon. Dette reiser særlige problemstillinger som bør vurderes nærmere.

Utsatt innsyn etter offentleglova § 5

KS slutter seg til forslaget til endringer i offentleglova § 5 annet ledd om å innføre utsatt innsyn i uferdige revisjonsrapporter og tilsynsrapporter.

I en vurdering av reglene om dokumentinnsyn må hensynet til forvaltningens behov for å skjerme visse opplysninger veies opp mot allmennhetens interesse i å få innsyn. Det grunnleggende hensynet bak forslaget om utsatt innsyn er å sikre best mulig revisjon og tilsyn. Det vil i sin tur styrke både den politiske og administrative kontrollen i kommunene og allmennhetens innsyn i kommunenes virksomhet.

KS mener det er viktig at den politiske diskusjonen om de temaene som revisjonsrapporter og tilsynsrapporter tar opp bygger på verifiserte fakta. Forslaget bidrar til å sikre dette ved at revisjonen og tilsynsorganet får ro til å utarbeide en rapport der faktagrunnlaget er kvalitetssikret i dialog med kommunen. Det er den endelige revisjonsrapporten som behandles av kontrollutvalg og kommunestyre, og som blir grunnlag for kommunestyrets eventuelle oppfølgingsvedtak. Tilsvarende er det den endelige tilsynsrapporten som er grunnlaget for kommunens oppfølging. Forslaget innebærer at allmennhetens tilgang til rapporter blir utsatt, men dette må ses i sammenheng med at nytten av opplysninger som bygger på uriktige forutsetninger vil være begrenset.

Når det gjelder revisjon, ser vi at Riksrevisjonen og forvaltningen inntil saken er mottatt i Stortinget har plikt til å unnta revisjonsdokumenter fra innsyn. KS har vanskelig for å se hvorfor kommunal revisjon her skal behandles på en annen måte enn statlig revisjon.

Når det gjelder lovlighetstilsynet, er det tidvis gjenstand for stor oppmerksomhet i lokale medier. Foreløpige tilsynsrapporter sendes til kommunen til uttalelse før de endelig ferdigstilles. Den foreløpige rapporten kan inneholde uriktige eller manglende opplysninger som det ikke er grunnlag for å innta i den endelige rapporten. Allmennheten kan sitte igjen med et feilaktig inntrykk av at det er påvist lovbrudd i kommunens virksomhet, og læringsverdien av det faktagrunnlaget som legges til grunn i den endelige rapporten vil kunne bli svekket. På denne bakgrunn støtter KS forslaget om utsatt innsyn i uferdige tilsynsrapporter.

Med vennlig hilsen

Helge Eide
områdedirektør

Kjell-Torgeir Skjetne
direktør